

Úprava institutu dovolené sice nepatří rozsahově mezi nejvýznamnější, nicméně jde o jeden z nejdůležitějších nároků zaměstnance v pracovně-právním vztahu, kterým se realizuje mimo jiné i základní sociální právo zaměstnance na uspokojivé pracovní podmínky, konkretizované v jednotlivých ustanoveních zákoníku práce. Dovolená tak představuje vedle odměny za pracovní činnost jednu z nejdůležitějších složek pracovního vztahu neboť zaměstnanci poskytuje prostor pro celkovou (fyzickou i psychickou) regeneraci po celoroční práci a možnost nejrůznějšího zájmového využití.

Péče o pracovní sílu a vytváření podmínek pro to, aby si zaměstnanec mohl čerpat dovolenou skutečně na zotavenou a nikoli na jiné účely, tedy v souladu jejím smyslem a posláním, by mělo být společným zájmem zaměstnanců i jejich zaměstnavatelů. Praxe je nicméně taková, a nejde bohužel jen o výjimku, že je dovolená čerpána v rozporu se svým základním smyslem například místo pracovní neschopnosti. Její účel tak ustupuje do pozadí.

Zaměstnanci by měli v jisté míře znát a ovládat právní úpravu dovolené tak, aby nemohli být ze strany zaměstnavatele (buď i neúmyslně) neoprávněně ve svém nároku na dovolenou kráceni a zároveň i proto, aby si plně uvědomili fakt, že dovolená na zotavenou je sice jedním z jejich základních práv vyplývajících z pracovněprávního poměru, nicméně ale právem, které lze oprávněně realizovat jen na základě vůle, resp. za určité součinnosti zaměstnavatele. Důkladná znalost právní úpravy tohoto institutu a všech souvislostí tak může zabránit zbytečným rozporům mezi zaměstnanci a zaměstnavateli.

Tato diplomová práce si především klade za cíl provést právně-teoretický rozbor institutu dovolené v oblasti českého pracovního práva.

První částí práce se bude zabývat některými obecnými otázkami tohoto právního institutu, jeho vymezení a místu v platné právní úpravě, vystižení jeho smyslu a významu v pracovněprávních vztazích jakož i jeho stručný vývoj v pracovním právu.

Hlavní část této práce pak bude následně věnována výkladu a okomentování platné právní úpravy dovolené dle současného zákoníku práce – tj. zák.č.262/2006 Sb. v platném znění s rámcovým srovnáním s úpravami v ostatních evropských zemích.

V závěrečných partiích pak bude provedeno zhodnocení současné právní úpravy a návrh řešení otázek de lege ferenda.

Diplomová práce zohledňuje právní stav dané problematiky ke dni 31.12.2007.